

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Національна академія наук України
Південний науковий центр НАН і МОН України
Інститут української археографії та джерелознавства
ім. М.С. Грушевського НАН України
Державний архів Миколаївської області
ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України»
Донецький національний медичний університет
Technical University of Moldova (Moldova)
Jan Dlugosz University in Czestochowa (Poland)
Adam Mickiewicz University (Poland)
Leipzig University of Applied Sciences (Germany)
Rzeszow University of Technology (Poland)
Ca` Foscari University (Italy)

ОЛЬВІЙСЬКИЙ ФОРУМ – 2024:
стратегії країн Причорноморського регіону
в геополітичному просторі

XXI Міжнародна наукова конференція

ТЕЗИ

МОВНО-КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА. АКАДЕМІЧНІ
СВОБОДИ. УНІВЕРСИТЕТСЬКА АВТОНОМІЯ

НОВІ ВИКЛИКИ У НАВЧАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-НЕФІЛОЛОГІВ

20–23 червня 2024 р., м. Миколаїв, Україна

ГАМЛЕТІВСЬКІ АЛЮЗІЇ В АНОНІМНОМУ ВІРШІ «THE PAUSING AMERICAN LOYALIST»

В інтелектуально-духовному просторі глобалізованого світу Вільям Шекспір виступає своєрідною «священною фігурою», яка не має собі рівних у впливі на культурний розвиток цивілізації взагалі та формування національних культур зокрема. В літературному каноні багатьох країн його ім'я стоїть поруч з іменами національних класиків. Творча свідомість багатьох з них зазнавала його потужного впливу, а літературна майстерність удосконалювалась з орієнтацією на його досягнення. Для народів, що намагаються подолати наслідки тоталітарного синдрому або перебувають у постколоніальному стані, звернення до літературної спадщини Великого Барда, як правило, є потужним культуротворчим та націєтворчим фактором, який сприяє звільненню від комплексу етнокультурної неповноцінності і провінціалізму, а також допомагає відчутти важливість власної присутності на культурній карті світу.

Культура США є однією з тих, чие становлення відбувалося в атмосфері магнетизму шекспірівського слова. «Шекспір – творець людини в Америці», – так відгукнувся про Великого Барда поет і філософ Ральф Вальдо Емерсон. Цю відкрито апропріаційну апологетику довів до найвищого рівня Джеймс Фенімор Купер, назвавши Шекспіра «видатним американським письменником». Велика популярність таких культурних практик, як шекспірівські театральні фестивалі, традиція щорічного їх проведення, яка була закладена в США у 1935 році, присутність його творів у обов'язковій частині шкільного курсу, потужна наукова шекспірознавча діяльність, постійна актуалізація шекспірівського компонента у творах американських письменників і в артефактах масової культури – усе це свідчить про постійну присутність англійського генія в гуманітарній аурі американської нації.

Відгомін творчої рецепції Шекспіра відчутно проявляється в поезії художніх творів того часу, що відображається як у їх композиційно-стилістичній організації, так і в системі образів. У цьому контексті, передусім, варто згадати ранню американську драматургію (твори Т.

Годфрі, В. Данлепа, Р. Тайлера, Дж.Н. Баркера та ін.), романи Н. Готорна і Г. Мелвілла, поезію Е.А. По і Е. Дікінсон. Проте початковий етап творчого сприйняття шекспірівського канону припадає на кінець XVIII століття, і його характер визначений специфікою соціокультурної ситуації того часу. Тоді перед північноамериканськими колоніями виникла складна дилема – або продовжувати терпіти податкові та економічні обтяження з боку британської корони, або зробити спробу скинути ярмо монополії. У цьому контексті в американському суспільстві особливого значення набував рефлексивний монолог данського принца. Проте інтерпретація відомого солілоквія «To be or not to be...» у свідомості американців того періоду здійснювалась не стільки у площині пошуку смислу життя індивідуума, скільки з урахуванням надзвичайно напруженої політичної ситуації в країні. У 1776 р. у «Журналі Мідлсекса» було опубліковано вірш «The Pausing American Loyalist», написаний анонімним автором-лоялістом з приводу підписання акта вірності Континентальному Конгресу, який збирався саме для того, щоб вирішити питання незалежності колоній від британського панування. Безперечно, цікавою є тут питання авторства. Зокрема, американський шекспірознавець Дж. Шапіро вважає, що цей вірш був написаний британцем-торі [1].

Анонімний автор вщерть наситив вірш алюзіями на найвідоміший солілоквій Гамлета, починаючи вже з першого рядка: « To sign, or not to sign? That is the question». Окрім того, бачимо наступні прямі цитати: «'Tis a consummation Devoutly to be wished. <...> Ay, there's the rub! <...> And never come to action» [2]. Вірш також наслідує шекспірівський ямбічний пентаметр та синтаксичні конструкції оригінального монологу:

*And, by that flight, t' escape
Feathers and tar, and thousand other ills
That loyalty is heir to: 'Tis a consummation
Devoutly to be wished. To fly – to want –
To want? Perchance to starve: Ay, there's the rub! [2]*

Якщо Гамлет артикулює в цьому монолозі вічні проблеми вибору й вагання, то ліричний герой цього вірша розмірковує над зловбоденими проблемами сучасного йому політикуму. Цікаво, що точка зору, підтримана в цьому вірші, була досить нетиповою для тогочасного американського суспільства, оскільки пробританські, лоялістські погляди не користувалися великою популярністю серед революційно налаштованих американських колоній. Залучення асоціацій з Гамлетом, одним з найвідоміших персонажів англійської літератури, наділеним великим моральним авторитетом, мало на меті створити позитивний

імідж лоялізму, представити цю позицію як єдину можливу в умовах «безумства патріотів». Мотив складного морального вибору реалізується тут через опозицію «труднощі – можливість уникнути труднощів» («To fly – I reckon Not where: / And, by that flight, t' escape / Feathers and tar, and thousand other ills / That loyalty is heir to: / 'Tis a consummation / Devoutly to be wished» [2]) . Лоялізм, по суті, зображується як мученицький вінець: таким чином актуалізуються також певні алюзії до християнських заповідей, зокрема, до закликів до покорі та «підставляння лівої щоки» («There's the respect / That makes us trim, and bow to men we hate» [2]).

Цікаво, що тональність цього політично заангажованого монолога відчутно відрізняється від шекспірівського оригіналу. Якщо Гамлет розглядає боротьбу та підкорення як два рівноправно можливих варіанти і розмірковує про людську нерішучість в абстрактному ключі, то наратив в «The Pausing American Loyalist» передбачає неминуче фіаско лоялізму («But that the dread of something after flight / In that blest country, where, yet, none moneyless / Poor wight can live) puzzles the will, / And makes ten thousands rather sign – and eat. / Than fly – to starve on loyalty» [2]).

Використовуючи стратегію транспонування актуальних проблем в сферу «вічних» питань, автор цього вірша створив специфічний контекст, в якому тимчасові проблеми американського політичного середовища виглядали такими ж серйозними, як екзистенційні сумніви Гамлета.

Список використаних джерел

1. Shakespeare in America. An Anthology from the Revolution to Now / ed.: J. Shapiro. New York: The Library of America, 2013. 764 p.
2. The Pausing American Loyalist. URL: http://www.digitalhistory.uh.edu/learning_history/revolution/pausing_american_loyalist.cfm. (дата звернення: 29.04.2024).

ЗМІСТ

Секція МОВНО-КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА. АКАДЕМІЧНІ СВОБОДИ. УНІВЕРСИТЕТСЬКА АВТОНОМІЯ

Підсекція: Теоретичні та прикладні аспекти дослідження типологічних і конкретно-мовних рис сучасного перекладознавства

<i>Абабілова Н. М.</i> Non-fiction and challenges of its translation	3
<i>Агєєва-Каркашадзе В. О.</i> Peculiarities of translation of Stylistic devices from English into Ukrainian	6
<i>Васильєва Н. О.</i> Розвиток мотивації та ініціативності студентів на заняттях іноземної мови	10
<i>Волченко О. М.</i> Англійські неологізми 2023-2024 років: перекладацький аспект	13
<i>Yaremchuk B., Zhyvotovska T.</i> Semantic features of metaphors in Kendrick Lamar's songs	16
<i>Заценіна А. В.</i> On the problem of audiovisual translation: types and peculiarities.....	20
<i>Зубенко Т. В.</i> Навчання англійської лексики засобами автентичних відеоматеріалів.....	23
<i>Лощенова І. Ф.</i> Національна освіта як складова мультикультурної парадигми в контексті світоглядних протистоянь	28
<i>Лимар М. Ю.</i> До питання бекронімів та рекурсивних акронімів у суспільно-політичному дискурсі.....	31
<i>Лютянська Н. І.</i> Особливості формування лінгвокраїнознавчої компетенції у майбутніх перекладачів	34
<i>Москвітін Д. А.</i> Гамлетівські алюзії в анонімному вірші «The Pausing American Loyalist».	38
<i>Пархоменко Е. О.</i> Using the media resource ted-ed as an educational tool for teaching vocabulary to advanced level learners of English.....	41